

Засідання клубу «Що?Де?Коли?»

День поезії, присвячений 200-річчю з дня народження Т.Г.Шевченка

Підготувала і провела з учнями 8-10 кл.

учитель української мови і літератури

Кононенко С.І.

Мета: продовжити знайомство учнів із життєвим і творчим шляхом Великого Кобзаря; розвивати виразне читання, вчити мистецтву перевтілення в героя того чи іншого твору; виховувати ціннісне ставлення особистості до держави і суспільства, почуття любові, поваги до класичних творів Т.Г.Шевченка

Епіграф: «Музо, витай зі мною і учи, учи неможними устами сказати правду»

Т.Г.Шевченко

Обладнання: портрет Т.Г.Шевченка, ноутбук, проектор, дошка, слайдові презентація.

Хід заходу:

I. Оголошення теми і мети заходу.

II. Вступне слово вчителя на фоні пісні «Зоре моя вечірняя»

Вірш «Все йде, все минає – і краю немає...»

Велика і прекрасна наша земля. Змінюється, вічно оновлюється вона. Погляньте навколо: ласкаво світить сонечко, від його теплого поцілунку розкриваються повіки перших квітів, весняний вітерець грайливо пестить ніжні коси берізки і плакучої верби, в голубому небі пропливають легенькі хмарки, а довкола щасливим співом заливаються птахи.

II. Повідомлення учнів

1. Весна... Вже сама згадка про неї будить у серці щемну радість, тривогу. Це свято оновлення і відродження природи. Коли приходить весна, кожному здається, що ти народжуєшся на світ вдруге, що весна ця особлива, краща, ніж були попередні.
2. В один з таких весняних днів народився Тарас Шевченко. З цього дня почалося відродження й оновлення України, бо кожним порухом душі він дбав про рідну землю.
3. Читаємо у Степана Васильченка: «Україна... В одному лише слові і для нашого вуха, і навіть для вуха чужинців бринить ціла музика смутку і жалю... Україна – країна смутку і краси, країна, де найбільше люблять волю і найменше мають її...».
1. Україна – це тихі води і ясні зорі, зелені сади, білі хати, лани золотої пшениці, медовії та молочнії ріки. Україна - це обшарпані, голодні люди, що йдуть на панщину, чорні та німі.
2. Україна – розкішний вінок з рути і барвінку, що над ним світять заплакані зорі... Поема жалю і смутку...краси і недолі... Одна із сторінок у цій поемі належить невиданому і всі часи по всьому світу її огненному постові.
3. І сьогодні, вшановуючи пам'ять, ми не будемо говорити про Шевченка, він сам своїми творами буде розмовляти до нас.

Звучить пісня «Садок вишневий коло хати»

Учитель. Кожен вірш Шевченка – це радість і біль поета, його життя. Дивуєшся. «Невже, щоб заграла скрипка, неодмінно треба розрізати живе тіло явора? Невже, щоб заговорила душа, неодмінно треба доторкнутися до неї різцем болю?»

1. Уривок «Не називаю її раєм...».
2. Поезія «І золотої, й дорогої...».
3. Поезія «Доля» («Ти не лукавила зі мною...»)

Учитель. Доля справді не лукавила, не обманювала Шевченку. Прийшла слава, воля. Та як важко вони далися!

Звучать уривки:

4. «Тече вода в синє море...».
5. «Тяжко-важко в світі жити Сироті без роду...».
6. «Свої люде – як чужії...».

Учитель. В холодному Петербурзі, на чужині, в казематі, на засланні в казахських степах не раз згадував Шевченко рідну землю, першу образу і перше кохання.

7. Вірш «Мені тринадцятий минало».
8. «Ми вкупочці колись росли».

Учитель. Мріяв на схилі віку Кобзар про повернення в Україну, про тихе і мирне життя на рідній землі. Але мрії не судилося здійснитися.

9. «А я так мало, небагато Благов у Бога...».
10. «І виріс я на чужині...».
11. «Холоне серце, як згадаю...».

12. Все йде, все минає... Та залишається пам'ять, добра слава про людей, що мандрують у світі в пошуках краю землі, у пошуках краю землі, у пошуках істини та правди. Здається, все знаємо про Тараса Шевченка, та все ж знову відкриваємо для себе щоразу іншого, нового поета.

13. Поета, перші кроки якого були звернені до пошуку залізних стовпів, що підпирають небо. Такою мандрівкою було все його життя, тільки не до залізних стовпів, а до воріт волі, які він радий був відчинити перед собою, не шукаючи хитрих, крутих доріг, без облуди і лукавства, з серцем чистим, як серце дитини. А втомленого такою тяжкою мандрівкою на вічний сон, його приголубила слава, слава – і безсмертя...

14. Вірш «Мені однаково»

Учитель. Українські поети новітнього часу створили Шевченкові вікопомний пам'ятник із своїх творів – зворушливих віршів, в яких по-філософськи узагальнюється роль поета в історії України. Коли не стало Шевченка, у поезіях, присвячених його пам'яті, чути було не тільки смуток і глибоку тугу, а й розуміння значущості його творчості для людства. Місце поховання Кобзаря стало святим.

15. Олена Пчілка, побувавши на Чернечій горі, писала:

Я чую дух святої сили
Під тим проречистим хрестом.
І до великої могили
Я прихиляюся чолом.

16. У вірші «На роковини» Леся Українка наголошувала на вірності поета Україні:

Він перший за свою любов
Тяжкі дістав кайдани,
Але до скону їй служив
Без зради, без омани.
Усе знесла й перемогла
Його любов і сила,
Того великого вогню
І смерть не погасила.

17. Звертався до Шевченка і В.Симоненко у своїх творах:

Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття,
І голос твій нам душі окриля.
Встає в новій красі, забувши лихоліття,
Твоя, Тарасе, звільнена земля.

18. ...Пам'ятайте,

Що на цій планеті,
Відколи створив її пан Бог,
Ще не було епохи для поетів,
Але були поети для епох! – підсумовує наша сучасниця Ліна Костенко у своєму вірші.

Учитель. Минуло 200 років від дня народження Т.Г.Шевченка – славного сина українського народу, але й сьогодні його слово живе між нами. Шевченко – це наша душа, наша мудрість, наша сила. Які б нещастя і муки не випали на долю нашого народу, він вистійть, якщо з ним буде Шевченко, його слово. Він завжди підтримував і підтримуватиме нас, додаватиме сили. Тож нехай «Заповіт» Великого Кобзаря стане

заповітом для нас у справі збереження мови народу, звичаїв, пісень. Нехай вогонь його душі запалить у ваших серцях іскру Віри, Надії, Любові до рідної землі, свого народу.

Сьогодні до нього, нашого Пророка, звертаємо свої погляди. З його ідеалами, помислами звіряємо свої кроки в єдності української держави.

Віримо, що здійсняться пророчі Тарасові слова:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі.